

Acció CIUTADANA

SEPTMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 23 d'Agost 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana—Any I.—Núm. XXVI

ELECCIONS

SEGONS les darreres declaracions del govern espanyol, hi haurà efectivament eleccions, per allà els mesos de novembre o desembre. Com sia que el poble mostra una certa indiferència i fins algú polític, dels que acabdillen forces més populars i més es distingeix per la seva persistent activitat, arriba a proposar el retraïment electoral, és per això, segurament, que el general Berenguer, amb la seva natural sornegueria, no es descuida de recordar-nos, tot sovint, que ell ens prometé fer les eleccions i que aquestes no es poden ajornar ja més, car són una vital necessitat per el règim,...

No trobem gens estrany que sigui el mateix govern i no el poble qui estigui més impacient per el possible resultat que puguin donar les properes eleccions, puix el que vol una de les dues parts, la que porta un feixuc pes de greus responsabilitats és no res menys tot el contrari del que desitja el poble, qui no té altre responsabilitats que la d'haver estat massa pacífic i fins mesell a tots els vituperis de que ha estat objecte, durant aquests últims anys. El govern tot i desitjar aquestes eleccions, tot i pensar-hi cada dia, les va, però, ajornant. Sembla que temi, malgrat les coratjoses declaracions del divertit comte de Romanones, un resultat desfavorable als seus projectes polítics; sembla que no tingui fe en una victòria esclatant que li permeti consagrar aquella frase de *Borbón y cuenta nueva*, que és l'anhel de tots els elements dinàstics.

Aquests, no obstant vantar-se d'assolir, en les eleccions que es preparen, una forta majoria, no deixen, però, de prendre totes les mesures que consideren més idònees, per tal de mistificar la voluntat del poble. Amb gran cautela van preparant la màquina electoral, de la mateixa manera com preparà el famós Plebiscit, el general Primo de Ribera. Tot ens fa creure que ells veuen clarament que les velles institucions que volen salvar, per l'esperit retrògrada i antiliberal que personifiquen, no tenen qualitats gens favorables per a despertar la simpatia del poble.

Circumscribint-nos a Catalunya, si donem una atenta mirada al panorama polític que ofereixen les seves diverses forces, ens serà fàcil constatar com totes elles s'agrupen a l'entorn de dues ideologies ben oposades: la dinàstica i l'antidinàstica.

La primera la integren tots aquells elements que senten una por inexplicable a passar a un nou règim de govern, per allò de l'insecur, del salt a les tenebres. Són els enamorats del passat, ço és de la política vella, del caciquisme, o sigui del mal. Són els que han ofert al govern espanyol el seu ajut, a canvi de l'encasellat i protecció oficial; són els que malden per a convèncer a tothom que del passat (Anual, Cop d'Estat, monopolis, repressió catalana, etc.) no n'és responsable ningú i molt menys el monarca; són els que a Lleida no deixen parlar als d'Acció Catalana i que arreu de Catalunya personifiquen el caciquisme més discordat.

Aquestes forces polítiques dinàstiques que constitueixen avui a Catalunya la seva veritable U. M. i que han donat la seva cordial adhesió a unes institucions que mai han donat res a Catalunya, ans al contrari, portats per el seu instint centralitzador, ens han arrabassat les migrades llibertats que teniem, són els que amb més o menys sinceritat volen resoldre la qüestió catalana i volen donar lliçons de catalanisme a les restants forces polítiques de Catalunya, les quals amb la comú denominació de catalanisme i república constitueixen tàcitament una mena d'entesa per a lluitar contra el comú adversari monàrquic.

Les forces republicanes de Catalunya, que són les que avui representen tota la democràcia catalana o sigui el veritable poble, hauran de posar a prova la força del seu ideal, recorrent totes les comarques catalanes, en forma de croada, per a convèncer a tothom del que han de fer, no solament com a catalans, sinó com a homes. Un deure de ciutadania serà vetllar perquè el passat no torni i siguin exigides les corresponents responsabilitats. Sortir triomfants, per a Catalunya, els elements que accepten la protecció del govern espanyol per obtenir, sigui com sigui, i emprant els mitjans que calguin, la impunitat per

A juí de Bofill i Mates, Acció Catalana i La Lliga mai més podran col·laborar junts en qüestions electorals, per ésser, cada dia, més divergents llurs ideals en catalanitat.

OBRRERISME I PATRIOTISME

El doctor Jaume Aiguader, en el seu recent opuscle «Per Catalunya i amb Catalunya»—opuscle que ha tingut un merescudíssim èxit editorial—diu, dirigint-se als obrers de la nostra terra:

«Joves obrers: Teniu una missió a complir si us acompanyeu amb l'època. Però la teniu ací, en aquesta terra, a Catalunya, i afermant ben bé els peus damunt aquesta terra heu d'acomplir-la.

«Se us ha dit que el treballador no tenia pàtria; que totes són esquerpes per a ell; que totes li són enemigues. Però el treballador té un esperit i dins del seu esperit viu la pàtria.»

I més avall afegeix:

«Perquè si bé no teniu casa pròpia, ni terres ni heretages, teniu la seva llum ficada dins la vostra ànima.»

Aquestes darreres paraules ens recorden uns versos del nostre Josep M.ª de Sagarra:

I tu, que ets fill d'una nissaga forta,
ja pots corre i rodar per tot el món,
que de la terra la mirada porta
l'empremta que no es borra ni difón,

Belles paraules, aquestes del doctor Aiguader, que caldria que els nostres obrers tinguessin ben presents. Es una evidentíssima i lamentable equivocació llur, voler desentendre's dels problemes i de les coses de la pàtria, pretextant la internacionalitat, de les reivindicacions que ells anhel·len i per les quals lluiten. El patriotisme no és el patrimoni d'una classe privilegiada; és un sentiment, una realitat de la naturalesa que és forçós acatar. Per altra part, la comunitat d'interessos de totes les masses obreres del món no és, de cap manera, incompatible amb aquest sentiment de pàtria. Per damunt les diferències ètniques i de raça hi ha la igualtat dels drets i dels deures de tots i el respecte que ens devem com a homes. Hi ha la gran comunitat humana, tota ella en vibració per unes necessitats i aspiracions que ens són comunes.

Es una idea feudal, anacrònica, la que del patriotisme en fa derivar tota mena d'odis i antagonismes. El patriotisme—dit sia entre parèntesi—ha d'ésser sempre una afirmació; mai una negació. Precisament, el nostre patriotisme ens ha de servir per a comprendre i respectar millor el dels altres. Ens ha costat molta sang arribar a entendre això, però sortosament sembla que hi anem entrant, malgrat les estridències xovinistes que massa sovint havem de soportar encara.

Tasca impossible, aquesta de voler suprimir la diferencialitat ètnica entre els homes! Podrem, això sí, anul·lar un dia les fronteres, aquestes divisions convencionals, arbitràries, obra només de polítiques i conquestes. Però les Pàtries no les destruïrem mai, perquè no són ni poden ésser obra nostra, i destruir les fora destruir la nostra pròpia personalitat. Jo no puc imaginar-me un home sense Pàtria. Forçosament ha d'ésser una